

8 Φεβρουαρίου 2017

Το βιβλίο στην ψηφιακή εποχή

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΝ ΠΛΩ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ:

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΕΣ

© Χρήστος Μποκόρος

Η Νίκη Τσιρώνη και ο Γιώργος Καλόφωνος συζητούν για το βιβλίο στην ψηφιακή εποχή, τις καινούργιες δυνατότητες, τις προοπτικές που ανοίγονται και τις απώλειες που συνεπάγονται οι εξελίξεις.

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017, 7 μμ

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ

Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου και δημοσιογράφος

Το υλικό και το άυλο βιβλίο στην ψηφιακή εποχή

ΠΕΜΠΤΗ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017, 7 μμ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΙΚΟΣ

Αρχιτέκτονας και ιστορικός του βιβλίου

Γνώση και βιβλιοθήκες στην εποχή του Διαδικτύου

ΠΕΜΠΤΗ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017, 7 μμ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ

Αρθρογράφος και υπεύθυνος της ιστοσελίδας www.eAnagnostis.gr

Προνόμια του ηλεκτρονικού βιβλίου στην ανάγνωση

ΧΩΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΝ ΠΛΩ • ΚΕΝΤΡΟ ATRIUM (ΠΡΩΗΝ STJOSEPH)

ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 6-10 • Πληροφορίες: 211 11 98 900-1

EMAIL: info@enploeditions.gr

Κόστος συμμετοχής: 10 ευρώ ανά μάθημα, 5 φοιτητικό/φίλων ή 8 για τον κύκλο

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ...

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ

«Η υλική υπόσταση του βιβλίου δεν είναι σήμερα αυτονόητα μοναδική, γιατί, λόγω της τεχνολογίας έχουμε και το άυλο βιβλίο, το ψηφιακό ή το ηλεκτρονικό, που εξακολουθεί και αυτό να λέγεται βιβλίο, χωρίς να υπάρχει το αντικείμενο, δηλαδή χωρίς την υλική υπόσταση, αφού ο όρος βιβλίο εδώ σημαίνει μόνο το κείμενο και επιπλέον σημαίνει μια συγγραφική, εκδοτική, φυσικά με άλλους όρους, και αναγνωστική πρακτική.

Δεν θα αποκαλύψω αν είμαι κατά ή υπέρ του άυλου βιβλίου-άλλωστε θα ήταν ανόητο να αρνηθώ την τεχνολογία, της οποίας είμαι χρήστης. Πιστεύω όμως να αποδείξω γιατί το υλικό βιβλίο, το φυσικό βιβλίο τελικά κυριαρχεί επί του άυλου, παρά τις αντίθετες προβλέψεις των μελλοντολόγων. Είναι το μόνο από τα Μέσα Ενημέρωσης που παρουσιάζει αυτή την καταπληκτική αντίσταση στις νέες τεχνολογίες-θα δούμε τους λόγους- σε σχέση ας πούμε με τους δίσκους μουσικής που εξαφανίστηκαν με το πρώτο mp3 ή τις έντυπες εφημερίδες, που χάνουν αναγνώστες και έσοδα καθώς οι ειδήσεις και οι αναγνώστες μεταναστεύουν στο διαδίκτυο. Κι επειδή το βιβλίο είναι ένα είδος αρχείου, εδώ θα μπορούσα να αναφερθώ, παρενθετικά, στην εμφάνιση ενός νέου κλάδου της ιστορίας που είναι η Αρχαιολογία των Μέσων , η οποία δεν μιλάει για τέλος αλλά μάς λέει ότι το παλιό μέσο δεν εξαφανίζεται αλλά επιβιώνει και μετασχηματίζεται στα νέα μέσα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΙΚΟΣ

«Ο ρόλος των βιβλιοθηκών δημόσιου χαρακτήρα σε κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας θα πρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς τόσο της ιστορίας όσο και της πνευματικής έκφρασης του τόπου. Θα πρέπει, δηλαδή, να υπάρχουν βιβλία με μελέτες, που να αναδεικνύουν την ιστορική διαδρομή της κάθε περιοχής, από την αρχαιότητα ως και σήμερα. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να υπάρχουν τουλάχιστον βιβλιοθηκονομικοί οδηγοί, που να πληροφορούν πού και πώς μπορεί κανείς να εντοπίσει τα κατάλληλα βιβλία, ώστε να διαμορφώσει κατάλληλη εικόνα. Έτσι, και

μόνο έτσι, μπορεί να επιτευχθεί μία χαρτογράφηση της ιστορικής μνήμης κάθε περιοχής, απαραίτητο εργαλείο για την αυτογνωσία δασκάλων, μαθητών και σπουδαστών.»

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ

«Τα ηλεκτρονικά βιβλία (ebooks) έχουν πάρει τη θέση τους δίπλα στα έντυπα προσφέροντας νέες δυνατότητες στους αναγνώστες. Η ανάγνωση ebooks είναι πλέον τόσο ξεκούραστη όσο στο τυπωμένο χαρτί, ενώ ο αναγνώστης μπορεί να προσθέσει σελιδοδείκτες και σημειώσεις, να ανατρέξει στα ενσωματωμένα λεξικά, να κάνει αναζήτηση και να μεταβεί εύκολα στις υποσημειώσεις. Στα ebooks δεν υπάρχουν εξαντλημένοι τίτλοι και γεωγραφικά εμπόδια στην απόκτησή τους, ενώ είναι προσβάσιμα για άτομα με προβλήματα όρασης. Η ψηφιακή μετάβαση αλλάζει τη μορφή του βιβλίου, την παραγωγή, την προώθηση και την ανάγνωσή του, και δημιουργεί για τους επαγγελματίες του εκδοτικού την πρόκληση να αξιοποιήσουν τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα για να καινοτομήσουν και να καλύψουν τις διαχρονικές ανάγκες του αναγνώστη.»

ΝΙΚΗ ΤΣΙΡΩΝΗ

Η **Νίκη Τσιρώνη** είναι ιστορικός - βυζαντινολόγος στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και διδάκτορας του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Είναι επίσης εταίρος του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Harvard και ιδρυτικό μέλος της Πολιτιστικής Εταιρείας ΑΙΝΟΣ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στη βυζαντινή λογοτεχνία και την επιτέλεση, καθώς και στην ιστορία του βιβλίου και της διακόσμησής του στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Έχει οργανώσει διεθνή συνέδρια για το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, το Ίδρυμα Ωνάση, τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών κ. ά. Έχει επίσης επιμεληθεί εκθέσεις, μεταξύ των οποίων και η έκθεση “Η τέχνη της βιβλιοδεσίας από το Βυζάντιο στη σύγχρονη εικαστική δημιουργία” (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Σεπτέμβριος 2012- Μάρτιος 2013)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΟΦΩΝΟΣ

Ο Γιώργος Καλόφωνος είναι ιστορικός -βυζαντινολόγος και συνεργάτης του

Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην Ύστερη Αρχαιότητα, την ιστορία του βυζαντινού πολιτισμού και, ιδιαίτερα, στη μελέτη των ονείρων. Ο Γ. Καλόφωνος έχει συμμετάσχει –μεταξύ άλλων– σε ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο το βιβλίο και την υλική του υπόσταση, σε διεπιστημονικές ομάδες για την επεξεργασία της ορολογίας της βυζαντινής και μεταβυζαντινής βιβλιοδεσίας. Είναι μέλος σε επιστημονικές και πολιτιστικές εταιρείες στην Ελλάδα και τη Μεγάλη Βρετανία και έχει δημοσιεύσει άρθρα και μελέτες πάνω σε διάφορες πτυχές του βυζαντινού πολιτισμού, τη θεωρία των ονείρων, τα ονειροκριτικά, την εγκοίμηση, τα όνειρα στην ιστοριογραφία και την αγιολογία, τη μαγεία κλπ. Έχει επιμεληθεί, σε συνεργασία με τη Χριστίνα Αγγελίδη, τον τόμο, *Dreaming in Byzantium and Beyond* (London and New York 2014). Αρθρογραφεί κατά καιρούς για θέματα πολιτισμού σε έντυπα και ψηφιακά μέσα και έχει εργαστεί για τη διοργάνωση μεγάλης κλίμακας πολιτιστικών εκδηλώσεων.

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ

Ο Νίκος Μπακουνάκης είναι καθηγήτης Πρακτικής της Δημοσιογραφίας και Τεχνικών Αφήγησης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και αρχισυντάκτης πολιτισμού στην εφημερίδα το Βήμα της Κυριακής. Φέτος, το 2017, είναι fellow του Πανεπιστημίου Columbia της Νέας Υόρκης. Ως δημοσιογράφος είναι ιδιαίτερα γνωστός για το ένθετο «Βιβλία» που δημιούργησε το 1997 στην εφημερίδα το Βήμα, το πρώτο ένθετο για βιβλία στον ελληνικό τύπο.

Ως συγγραφέας έχει γράψει 11 βιβλία σε θέματα ιστορίας, πολιτισμού, ιδεών και μέσων επικοινωνίας. Το τελευταίο του βιβλίο «Δημοσιογράφος ή ρεπόρτερ. Η αφήγηση στις ελληνικές εφημερίδες, 19^{ος}-20ός αιώνας», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πόλις, τιμήθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 με το Κρατικό Βραβείο για το δοκίμιο της Ακαδημίας Αθηνών και το Βραβείο Ουράνη. Έχει επίσης γράψει κεφάλαια σε αρκετά βιβλία, που κυκλοφορούν στα ελληνικά, στα αγγλικά ή στα γαλλικά. Έχει τιμηθεί με το παράσημο του Officierdel' OrdredesPalmesAcademiques της Γαλλικής Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΙΚΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Σπ. Στάικος είναι [αρχιτέκτονας](#) και ιστορικός του βιβλίου. Από τα πιο σημαντικά έργα που του ανατέθηκαν ήταν ο σχεδιασμός και η επίβλεψη των εργασιών σε δύο από τις σημαντικότερες βιβλιοθήκες του χριστιανικού κόσμου: η

Βιβλιοθήκη της [Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου](#) στην [Πάτμο](#), και η Βιβλιοθήκη του [Οικουμενικού Πατριαρχείου](#) στο Φανάρι.

Από το 1973, ασχολείται με την ιστορία του Ελληνικού βιβλίου, από τον 15ο αιώνα ως τον 19ο, δηλαδή από την Αναγέννηση ως τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό και με την αρχιτεκτονική εξέλιξη του θεσμού της βιβλιοθήκης από την Αρχαιότητα έως την Αναγέννηση. Προϊόν της ενασχόλησης αυτής είναι η έκδοση με τίτλο, «Χάρτα της Ελληνικής Τυπογραφίας» και η έκδοση «Βιβλιοθήκη. Από την [Αρχαιότητα](#) έως την [Αναγέννηση](#) και Σημαντικές Ουμανιστικές και Μοναστηριακές Βιβλιοθήκες (3.000 π.Χ - 1.600 μ.Χ.)», που κυκλοφόρησαν και αγγλικά.

Από το 2000, εκδοτικοί οίκοι της Ευρώπης και της Αμερικής του ανέθεσαν τη συγγραφή της ιστορίας της βιβλιοθήκης στο Δυτικό Πολιτισμό. Το Δεκέμβριο του 2012 κυκλοφόρησαν οι μελέτες του «Η Βιβλιοθήκη του Πλάτωνα και της Ακαδημίας» και “Διαχρονικά τεκμήρια της Πλατωνικής παράδοσης”, ενώ τον Δεκέμβριο του 2015 εκδόθηκε το έργο του “Αριστοτέλους Βιβλιοθήκη”.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ

Ο **Μιχάλης Καλαμαράς** έχει ιδρύσει από το 2008 την ιστοσελίδα www.eAnagnostis.gr, όπου αρθρογραφεί για τα ηλεκτρονικά βιβλία και τις ψηφιακές εκδόσεις. Έχοντας εργαστεί ως επιμελητής κειμένου σε εκδοτικούς οίκους, από το 2013 είναι υπεύθυνος περιεχομένου και ψηφιακού μάρκετινγκ στην εταιρία [thinking](#), που προσφέρει στον εκδοτικό κλάδο στην Ελλάδα και το εξωτερικό λύσεις και υπηρεσίες στους τομείς της ψηφιακής παραγωγής, του online μάρκετινγκ και του στρατηγικού σχεδιασμού. Ως μέλος της ομάδας της *thinking* έχει συμμετάσχει, μεταξύ άλλων, στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του www.TSEliot.com για το T. S. Eliot Foundation και τον Faber & Faber, καθώς στη εκδοτική σειρά αγγλόφωνων κλασικών βιβλίων vivi.io, που κέρδισε τον διαγωνισμό #HackTheBook στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών.

Ο κύκλος συνεχίζεται και τον Μάρτιο με ομιλητές (μεταξύ άλλων) τους:

Κυριάκο Ρεγκούκο, Διευθυντή του eanagnosis.gr, Miguel Forte, σχεδιαστή πληροφορικών συστημάτων, Φωτεινή Μαργαρίτη, αρχιτέκτονα ΕΜΠ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ:

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΕΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΝ ΠΛΩ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Η Νίκη Τσιρώνη και ο Γιώργος Καλόφωνος συζητούν για το βιβλίο στην ψηφιακή εποχή, τις καινούργιες δυνατότητες, τις προοπτικές που ανοίγονται και τις απώλειες που συνεπάγονται οι εξελίξεις.

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017, 7 μμ

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ

Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου και δημοσιογράφος

Το υλικό και το άυλο βιβλίο στην ψηφιακή εποχή

ΠΕΜΠΤΗ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017, 7 μμ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΙΚΟΣ

Αρχιτέκτονας και ιστορικός του βιβλίου

Γνώση και βιβλιοθήκες στην εποχή του Διαδικτύου

ΠΕΜΠΤΗ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017, 7 μμ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ

Αρθρογράφος και υπεύθυνος της ιστοσελίδας www.eAnagnostis.gr

Προνόμια του ηλεκτρονικού βιβλίου στην ανάγνωση

ΧΩΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΝ ΠΛΩ • ΚΕΝΤΡΟ ATRIUM (ΠΡΩΗΝ STJOSEPH)

ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 6-10 • Πληροφορίες: 211 11 98 900-1

EMAIL: info@enploeditions.gr

Κόστος συμμετοχής: 10 ευρώ ανά μάθημα, 5 φοιτητικό/φίλων ή 8 για τον κύκλο

Βιογραφικά σημειώματα συντελεστών

Η **Νίκη Τσιρώνη** είναι ιστορικός - βυζαντινολόγος στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και διδάκτορας του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Είναι επίσης εταίρος του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Harvard και ιδρυτικό μέλος της Πολιτιστικής Εταιρείας ΑΙΝΟΣ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στη βυζαντινή λογοτεχνία και την επιτέλεση, καθώς και στην ιστορία του βιβλίου και της διακόσμησής του στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Έχει οργανώσει διεθνή συνέδρια για το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, το Ίδρυμα Ωνάση, τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών κ. ά. Έχει επίσης επιμεληθεί εκθέσεις, μεταξύ των οποίων και η έκθεση “Η τέχνη της βιβλιοδεσίας από το Βυζάντιο στη σύγχρονη εικαστική δημιουργία” (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Σεπτέμβριος 2012- Μάρτιος 2013)

Ο **Γιώργος Καλόφωνος** είναι ιστορικός-βυζαντινολόγος και συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην Ύστερη Αρχαιότητα, την ιστορία του βυζαντινού πολιτισμού και, ιδιαίτερα, στη μελέτη των ονείρων. Ο Γ. Καλόφωνος έχει συμμετάσχει -μεταξύ άλλων- σε ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο το βιβλίο και την υλική του υπόσταση, σε διεπιστημονικές ομάδες για την επεξεργασία της ορολογίας της βυζαντινής και μεταβυζαντινής βιβλιοδεσίας. Είναι μέλος σε επιστημονικές και πολιτιστικές εταιρείες στην Ελλάδα και τη Μεγάλη Βρετανία και έχει δημοσιεύσει άρθρα και μελέτες πάνω σε διάφορες πτυχές του βυζαντινού πολιτισμού, τη θεωρία των ονείρων, τα ονειροκριτικά, την εγκοίμηση, τα όνειρα στην ιστοριογραφία και την αγιολογία, τη μαγεία κλπ. Έχει επιμεληθεί, σε συνεργασία με τη Χριστίνα Αγγελίδη, τον τόμο, *Dreaming in*

Byzantium and Beyond (London and New York 2014). Αρθρογραφεί κατά καιρούς για θέματα πολιτισμού σε έντυπα και ψηφιακά μέσα και έχει εργαστεί για τη διοργάνωση μεγάλης κλίμακας πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ο **Νίκος Μπακουνάκης** είναι καθηγητής Πρακτικής της Δημοσιογραφίας και Τεχνικών Αφήγησης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και αρχισυντάκτης πολιτισμού στην εφημερίδα το Βήμα της Κυριακής. Φέτος, το 2017, είναι fellow του Πανεπιστημίου Columbia της Νέας Υόρκης. Ως δημοσιογράφος είναι ιδιαίτερα γνωστός για το ένθετο «Βιβλία» που δημιούργησε το 1997 στην εφημερίδα το Βήμα, το πρώτο ένθετο για βιβλία στον ελληνικό τύπο.

Ως συγγραφέας έχει γράψει 11 βιβλία σε θέματα ιστορίας, πολιτισμού, ιδεών και μέσων επικοινωνίας. Το τελευταίο του βιβλίο «Δημοσιογράφος ή ρεπόρτερ. Η αφήγηση στις ελληνικές εφημερίδες, 19^{ος}-20ός αιώνας», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πόλις, τιμήθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 με το Κρατικό Βραβείο για το δοκίμιο της Ακαδημίας Αθηνών και το Βραβείο Ουράνη. Έχει επίσης γράψει κεφάλαια σε αρκετά βιβλία, που κυκλοφορούν στα ελληνικά, στα αγγλικά ή στα γαλλικά. Έχει τιμηθεί με το παράσημο του Officierdel' Ordredes Palmes Academiques της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Ο **Κωνσταντίνος Σπ. Στάικος** είναι [αρχιτέκτονας](#) και ιστορικός του βιβλίου. Από τα πιο σημαντικά έργα που του ανατέθηκαν ήταν ο σχεδιασμός και η επίβλεψη των εργασιών σε δύο από τις σημαντικότερες βιβλιοθήκες του χριστιανικού κόσμου: η Βιβλιοθήκη της [Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου](#) στην [Πάτμο](#), και η Βιβλιοθήκη του [Οικουμενικού Πατριαρχείου](#) στο Φανάρι.

Από το 1973, ασχολείται με την ιστορία του Ελληνικού βιβλίου, από τον 15ο αιώνα ως τον 19ο, δηλαδή από την Αναγέννηση ως τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό και με την αρχιτεκτονική εξέλιξη του θεσμού της βιβλιοθήκης από την Αρχαιότητα έως την Αναγέννηση. Προϊόν της ενασχόλησης αυτής είναι η έκδοση με τίτλο, «Χάρτα της Ελληνικής Τυπογραφίας» και η έκδοση «Βιβλιοθήκη. Από την [Αρχαιότητα](#) έως την [Αναγέννηση](#) και Σημαντικές Ουμανιστικές και Μοναστηριακές Βιβλιοθήκες (3.000 π.Χ - 1.600 μ.Χ.)», που κυκλοφόρησαν και αγγλικά.

Από το 2000, εκδοτικοί οίκοι της Ευρώπης και της Αμερικής του ανέθεσαν τη συγγραφή της ιστορίας της βιβλιοθήκης στο Δυτικό Πολιτισμό. Το Δεκέμβριο του 2012 κυκλοφόρησαν οι μελέτες του «Η Βιβλιοθήκη του Πλάτωνα και της Ακαδημίας» και “Διαχρονικά τεκμήρια της Πλατωνικής παράδοσης”, ενώ τον

Δεκέμβριο του 2015 εκδόθηκε το έργο του “Αριστοτέλους Βιβλιοθήκη”.

Ο **Μιχάλης Καλαμαράς** έχει ιδρύσει από το 2008 την ιστοσελίδα www.eAnagnostis.gr, όπου αρθρογραφεί για τα ηλεκτρονικά βιβλία και τις ψηφιακές εκδόσεις. Έχοντας εργαστεί ως επιμελητής κειμένου σε εκδοτικούς οίκους, από το 2013 είναι υπεύθυνος περιεχομένου και ψηφιακού μάρκετινγκ στην εταιρία [thinking](http://thinking.gr), που προσφέρει στον εκδοτικό κλάδο στην Ελλάδα και το εξωτερικό λύσεις και υπηρεσίες στους τομείς της ψηφιακής παραγωγής, του online μάρκετινγκ και του στρατηγικού σχεδιασμού. Ως μέλος της ομάδας της *thinking* έχει συμμετάσχει, μεταξύ άλλων, στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του www.TSEliot.com για το T. S. Eliot Foundation και τον Faber & Faber, καθώς στη εκδοτική σειρά αγγλόφωνων κλασικών βιβλίων vivi.io, που κέρδισε τον διαγωνισμό #HackTheBook στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ...

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ

«Η υλική υπόσταση του βιβλίου δεν είναι σήμερα αυτονόητα μοναδική, γιατί, λόγω της τεχνολογίας έχουμε και το άυλο βιβλίο, το ψηφιακό ή το ηλεκτρονικό, που εξακολουθεί και αυτό να λέγεται βιβλίο, χωρίς να υπάρχει το αντικείμενο, δηλαδή χωρίς την υλική υπόσταση, αφού ο όρος βιβλίο εδώ σημαίνει μόνο το κείμενο και επιπλέον σημαίνει μια συγγραφική, εκδοτική, φυσικά με άλλους όρους, και αναγνωστική πρακτική. Δεν θα αποκαλύψω αν είμαι κατά ή υπέρ του άυλου βιβλίου-άλλωστε θα ήταν ανόητο να αρνηθώ την τεχνολογία, της οποίας είμαι χρήστης. Πιστεύω όμως να αποδείξω γιατί το υλικό βιβλίο, το φυσικό βιβλίο τελικά κυριαρχεί επί του άυλου, παρά τις αντίθετες προβλέψεις των μελλοντολόγων. Είναι το μόνο από τα Μέσα Ενημέρωσης που παρουσιάζει αυτή την καταπληκτική αντίσταση στις νέες τεχνολογίες-θα δούμε τους λόγους- σε σχέση με τους δίσκους μουσικής που εξαφανίστηκαν με το πρώτο mp3 ή τις έντυπες εφημερίδες, που χάνουν αναγνώστες και έσοδα καθώς οι ειδήσεις και οι αναγνώστες μεταναστεύουν στο διαδίκτυο. Κι επειδή το βιβλίο είναι ένα είδος αρχείου, εδώ θα μπορούσα να αναφερθώ, παρενθετικά, στην εμφάνιση ενός νέου κλάδου της ιστορίας που είναι η Αρχαιολογία των Μέσων, η οποία δεν μιλάει για τέλος αλλά μάς λέει ότι το παλιό μέσο δεν εξαφανίζεται αλλά επιβιώνει και μετασχηματίζεται στα νέα μέσα...»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΙΚΟΣ

«Ο ρόλος των βιβλιοθηκών δημόσιου χαρακτήρα σε κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας θα πρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς τόσο της ιστορίας όσο και της πνευματικής έκφρασης του τόπου. Θα πρέπει, δηλαδή, να υπάρχουν βιβλία με μελέτες, που να αναδεικνύουν την ιστορική διαδρομή της κάθε περιοχής, από την αρχαιότητα ως και σήμερα. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να υπάρχουν τουλάχιστον βιβλιοθηκονομικοί οδηγοί, που να πληροφορούν πού και πώς μπορεί κανείς να εντοπίσει τα κατάλληλα βιβλία, ώστε να διαμορφώσει κατάλληλη εικόνα. Έτσι, και μόνο έτσι, μπορεί να επιτευχθεί μία χαρτογράφηση της ιστορικής μνήμης κάθε περιοχής, απαραίτητο εργαλείο για την αυτογνωσία δασκάλων, μαθητών και σπουδαστών.»

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ

«Τα ηλεκτρονικά βιβλία (ebooks) έχουν πάρει τη θέση τους δίπλα στα έντυπα προσφέροντας νέες δυνατότητες στους αναγνώστες. Η ανάγνωση ebooks είναι πλέον τόσο ξεκούραστη όσο στο τυπωμένο χαρτί, ενώ ο αναγνώστης μπορεί να

προσθέσει σελιδοδείκτες και σημειώσεις, να ανατρέξει στα ενσωματωμένα λεξικά, να κάνει αναζήτηση και να μεταβεί εύκολα στις υποσημειώσεις. Στα ebooks δεν υπάρχουν εξαντλημένοι τίτλοι και γεωγραφικά εμπόδια στην απόκτησή τους, ενώ είναι προσβάσιμα για άτομα με προβλήματα όρασης. Η ψηφιακή μετάβαση αλλάζει τη μορφή του βιβλίου, την παραγωγή, την προώθηση και την ανάγνωσή του, και δημιουργεί για τους επαγγελματίες του εκδοτικού την πρόκληση να αξιοποιήσουν τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα για να καινοτομήσουν και να καλύψουν τις διαχρονικές ανάγκες του αναγνώστη.»

Ο κύκλος συνεχίζεται και τον Μάρτιο με ομιλητές (μεταξύ άλλων) τους:

Κυριάκο Ρεγκούκο, Διευθυντή του eanagnosis.gr, **Miguel Forte**, σχεδιαστή πληροφορικών συστημάτων, **Φωτεινή Μαργαρίτη**, αρχιτέκτονα ΕΜΠ